

Csiba Márton (1937–2010)

Hát Csiba Marci is elment, mint oly sokan a régi amatőrök közül. Amikor az első rákanyai nagy táborunkon személyesen is találkozhattam vele, egy végtelenül szerény, nagyon sokat tapasztalat embert ismerhettem meg. Hosszan mesélte tapasztalatait, és külön élmény volt megismerni kicsi, hordozható mechanikáját. Műszaki emberként elsősorban a távcsövek, az asztrofotózás, a műszerépítés foglalkozta. Olyan időszakban épített távcsöveket, amikor szinte semmihez nem lehetett hozzájutni, nagy szükség volt az olyan találemény műszaki emberekre, mint Marci. Ő írta Az észlelő amatőr csillagászkézikönyve asztrofotós fejezetét (1987).

Saját amatőr pályafutásáról így ír Dunaújvárosi Csoportunk honlapján:

„1937-ben születtem. Amatőrként 1959-ben indultam. A 60-as években résztvettem a helyi szakkör alapításában amelynek később vezetője is voltam néhány éven át. Felépítettük a bemutató csillagdát az Uránia tervei alapján.

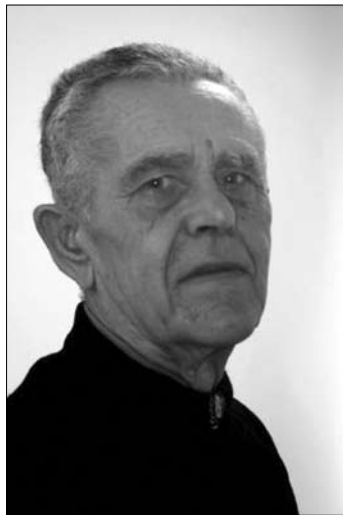
Feladatmegoldó versenyt szerveztünk elsőként az országban. Kiadtuk a Távcsőépítő Amatőrök Útmutatóját (TAU). A kiadvány forráshiány miatt szűnt meg. Asztrofotós eszköz és képkiallítás szerveztünk. A fiatalok számára létrehoztuk a jól működő Androméda Klubot.

Észlelési területeim: változók, mélyégobjektumok, üstökösök követése, a Hold tranziens jelenségei, napészlelések.

Érdekelt a fotózás, a filmek feketedésének mérése, a távcsövek kézi vezetése, a szabályozható frekvenciájú négyszögjel-generátorok építése. Próbálkoztam műszerépítéssel is. Okulármikrométer PA-méréssel, koordináta asztalos denzitásmérés – változók értékelésére, óraműves kísérletek. Rádiós meteorészlelési kísérletek – behallgatásos és szalagos regisztrálás.

Foglalkoztam üvegyártás-technológiával, az üvegyanyagok feszültségmentesítésével.

Sikerült a hazai tükör alapanyagok különböző típusú feszültségének műszeres megjelölése és azok nagyságának számszerű leírása. Érdekelt a csiszolt felületek ellenőrzése, az optikák és tükrök optikai minősítése is. Ennyi fért bele az 1959–1986-os időszakba.

A felsoroltak is jelzik, hogy a kor amatőrtársadalma a szűkös lehetőségek között is megpróbált boldogulni. Lenyomatként őrződik az is, milyen problémákra kerestünk választ. Természetesen ehhez az amatőrtársadalom összefogása is kellett.

A mi szakkörünk újjászerveződött a 90-es években, új név alatt. Szabadabb felfogással, kitűnő műszerezettséggel, briliáns felkészültséggel remek dolgokat művelnek. Csak így tovább.”

Utoljára 2008. december 13-án találkoztunk, a Hobbink: a csillagos ég forgatásán. Jó volt újra elbeszélgetni Marcival a régi idők amatőrcsillagászatáról. Aki meglátja a videót Médiatárunkban, egy igazi amatőrt ismerhet meg.

Mizser Attila